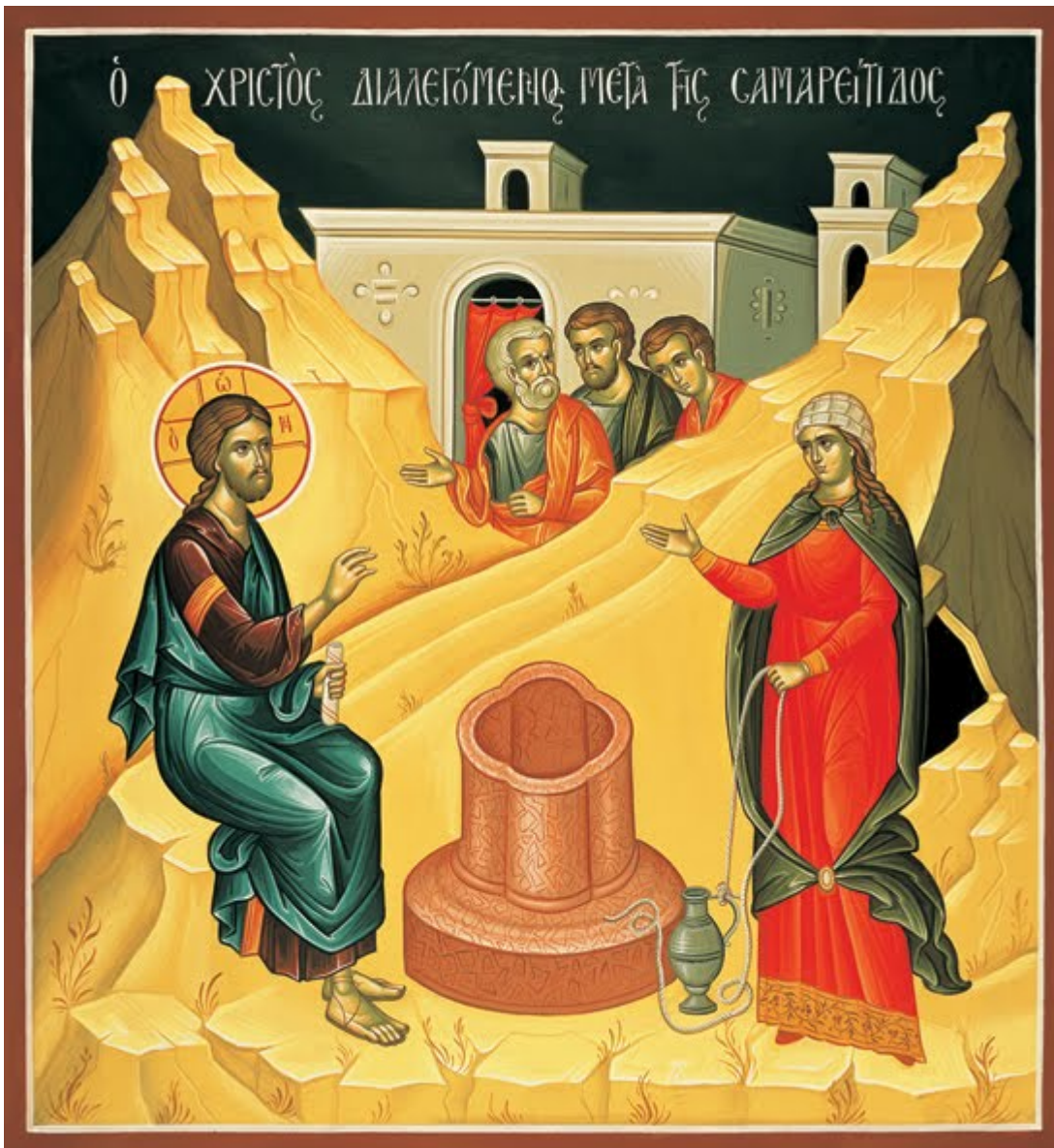

Κυριακή τῆς Σαμαρείτιδας

Ἁγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς

«Ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ» (Ἰωάν. δ' 5) Ἡ περιοχή ὁλόκληρη ἀπὸ τὴν Ἰουδαία μέχρι τὴ Γαλιλαία ὀνομάζεται Σαμάρεια. Τὸ ὄνομά της τὸ ἔλαβε ἀπὸ τὸ βουνὸ Σαμάρεια. Ὁ δρόμος ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ πρὸς τὴ Γαλιλαία ἐξακολουθεῖ νὰ περνᾷ ἀπὸ τὴ Συχάρ (τὴ σημερινὴ Ἄσκαρ). Ἐκεῖ εἶναι ἓνα κομμάτι γῆς πού τὸ εἶχε ἀγοράσει ὁ Ἰακώβ ἀπὸ τοὺς γιουὺς τοῦ Ἐμώρ κι ἔχτισε ἐκεῖ ἓνα θυσιαστήριον, πού τὸ ὀνόμασε «θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ» (Γέν. λγ' 19-20). Ἀργότερα ὁ Ἰακώβ δώρησε τὴ γῆ αὐτὴ

στο γιό του Ἰωσήφ.

«Ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη» (Ἰωάν. δ' 6). Ἡ πηγὴ αὐτὴ εἶχε τὸ ὄνομα τοῦ Ἰακώβ εἴτε ἐπειδὴ ὁ προπάτοράς μας Ἰακώβ εἶχε κατοικήσει κοντὰ στὸ πηγάδι αὐτὸ μαζὶ μὲ τὰ κοπάδια του εἴτε ἐπειδὴ τὸ πηγάδι αὐτὸ τὸ ἔφτιαξε ὁ ἴδιος. Κουρασμένος ἀπὸ τὸν ἀπόκρημνο καὶ ἀνηφορικὸ δρόμο ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ ὡς ἐκεῖ, ὁ Κύριος κάθησε δίπλα στὸ πηγάδι γιὰ νὰ ξεκουραστεῖ. Ἡ ἕκτη ὥρα, ὅπως τὴ μετροῦσαν στὴν Ἀνατολή, ἦταν ἡ μεσημβρία.

Ὁ Κύριος ἔφτασε ἐκεῖ τὴν ὥρα πού ὁ ἥλιος μεσουρανοῦσε κι ἡ ζέστη ἦταν μεγάλη. Ἦταν κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας πού ἔκανε γιὰ τὴ σωτηρία μας, ὅπως κεκοπιακῶς ἦταν κι ἀργότερα, ὅταν ἀνέβαινε στὸ σταυρὸ αἰμόφυρτος καὶ πονεμένος. Γιατί δὲν ταξίδεψε νύχτα, πού εἶχε καὶ δροσιά; Οἱ νύχτες γιὰ τὸν Κύριο ἦταν ἀφιερωμένες στὴν προσευχή. Κι ἂν ὑποθέσουμε στὴ συγκεκριμένη περίπτωση πὼς θὰ ταξίδεψε νύχτα, τὸ εὐαγγέλιο θὰ ἦταν φτωχότερο κατὰ ἓνα μοναδικὸ γεγονὸς κι ἀπὸ μιὰ πολὺ διδακτικὴ καὶ σωστικὴ ἀποκάλυψη. Ταξίδεψε μέρα, μὲ τὰ πόδια, στοὺς ἀνηφορικοὺς κι ἀπότομους δρόμους καὶ μὲ μεγάλη ζέστη, κουρασμένος καὶ δίψασμένος, γιατί βιαζόταν νὰ ἐκμεταλλευτεῖ κάθε στιγμὴ τοῦ ἐπίγειου βίου Του, μέρα καὶ νύχτα, γιὰ τὴ σωτηρία μας.

«Ἐρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δός μοι πιεῖν». (Ἰωάν. δ' 7). Ὁ εὐαγγελιστὴς τονίζει πὼς ἡ γυναίκα ἦταν Σαμαρείτιδα, ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι χαρακτηρίζαν τοὺς Σαμαρεῖτες ὡς εἰδωλολάτρες. Δός μοι πιεῖν, τῆς εἶπε ὁ Κύριος. Ἦταν κουρασμένος καὶ διψασμένος, σημάδι πὼς τὸ σῶμα Του ἦταν ἀληθινὰ ἀνθρώπινο σῶμα κι ὄχι ὁμοίωμα, ὅπως ἰσχυρίστηκαν κάποιοι αἰρετικοί. Ὅπως τὸ σῶμα Του δάκρυζε γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως ὑπόφερε ἀπὸ τοὺς πόνους Του στὸ σταυρό, ἔτσι εἶχε καὶ τὴν αἴσθησι τῆς πείνας καὶ τῆς δίψας.

Ἄν τὸ ἤθελε, θὰ μπορούσε βέβαια νὰ ξεπεράσει τὴν ἀνάγκη αὐτή, ν' ἀπαλλαγεῖ ἀπ' αὐτήν. θὰ μπορούσε μὲ τὴ θεϊκὴ Του δύναμη νὰ

τὴν ἀναστείλει γιὰ κάποιο διάστημα ἢ καὶ νὰ τὴν καταργήσει ἐντελῶς. πῶς ὅμως ἔτσι θὰ 'δειχνε ὅτι ἦταν ἀληθινὸς ἄνθρωπος; Πῶς θὰ μπορούσε «κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι»; (Ἐβρ. β' 17), πῶς θὰ τοὺς ὀνόμαζε ἀδελφούς Του; Πῶς θὰ μπορούσε νὰ μᾶς διδάξει τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν καρτερίαν στὶς θλίψεις, ἂν ὁ Ἰδιὸς δὲν εἶχε ὑποφέρει καὶ δὲν εἶχε ὑπομείνει τὶς θλίψεις καὶ τοὺς πειρασμούς; Καὶ τελευταῖο, θὰ μπορούσε ἡ τελικὴ νίκη Του νὰ 'χει τὴ λαμπρότητα πού μᾶς δυναμώνει καὶ μᾶς φωτίζει στὶς δυσκολίες τῆς ζωῆς μας, ἂν ὁ Ἰδιὸς δὲν τὰ εἶχε ὑπομείνει πρῶτος ὅλα καὶ μάλιστα στὸν ὑψιστὸ βαθμό;

θὰ ρωτήσῃ κανεὶς: «Πῶς γίνεται Ἐκεῖνος πού μπορούσε νὰ πολλαπλασιάσῃ τοὺς ἄρτους καὶ νὰ περπατᾷ στὸ νερό, σάν σὲ στέρεο ἔδαφος, νὰ μὴν μπορεῖ μετὰ ἀπὸ ἓνα τόσο κοπιαστικὸ καὶ μακρὸ ταξίδι, μ' ἓνα Του λόγο (ἢ καὶ μὲ μιά Του σκέψη) ν' ἀνοίξῃ ξαφνικὰ μιὰ πηγὴ μὲ νερὸ στὸ βράχο ἢ στὴν ἄμμο καὶ νὰ σβῆσῃ τὴ δίψα του;».

Σίγουρα αὐτὸ ἀνήκει στὴ δύναμή Του. Τὸ ἔκανε ὁ Μωυσῆς αὐτὸ στὴν ἔρημο. Τὸ ἔκαναν καὶ πολλοὶ ἅγιοι στὸ ὄνομά Του, ἀπὸ τότε πού ὑπάρχει ἡ Ἐκκλησία μας. Πῶς λοιπὸν δὲν μπορούσε νὰ τὸ κάνει ὁ Ἰδιὸς; Μπορούσε, μὰ δὲν ἤθελε. Ποτὲ Του δὲν ἔκανε οὔτε ἓνα μοναδικὸ θαῦμα μόνο γιὰ τὸ δικό Του καλό, γιὰ νὰ ταῖσῃ, νὰ ποτίσῃ ἢ νὰ ντύσῃ τὸν ἑαυτό Του. Ὅλα τὰ θαύματα τὰ ἔκανε γιὰ τοὺς ἄλλους. Δὲν ὑπάρχει σκιά ἰδιοτέλειας στὴ ζωὴ Του. Ἀκόμα κι ὅταν μικρὸ παιδί ἔφυγε γιὰ ν' ἀποφύγῃ τὸ ξίφος τοῦ Ἡρώδη, δὲν τὸ ἔκανε γιὰ τὸν ἑαυτό Του, ἀλλὰ γιὰ χάρη τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ὥρα Του δὲν εἶχε φτάσῃ ἀκόμα. Ὅταν ὅμως ὀλοκλήρωσε τὸ ἔργο Του ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους, δὲν προσπάθησε ν' ἀποφύγῃ τὸ θάνατο, δὲν ἔφυγε. Ἀντίθετα, πῆγε νὰ τὸν συναντήσῃ.

Ὅλα τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, κάθε συμπεριφορὰ Του καὶ κάθε ἔργο πού ἔκανε σ' ὅλη τὴ διάρκειά τῆς ἐπίγειας ζωῆς Του, τὰ πάντα καθοδηγοῦνταν ἀπὸ τὴν ἀπεριόριστη ἀγάπη Του γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, καθὼς κι ἀπὸ τὴν ἀπεριόριστη σοφία Του.

Δὸς μοι πιεῖν. Ὁ Δημιουργὸς τὸ ζητάει αὐτὸ ἀπὸ τὸ πλάσμα Του.

Τὰ λόγια αὐτὰ ἀντηχοῦν ἐδῶ καὶ δυὸ χιλιάδες χρόνια. Τὰ λόγια αὐτὰ δὲν τὰ εἶπε μόνο στὴ Σαμαρείτιδα. Ἀπευθύνονται σ' ὅλες τὶς γενιές τῶν ἀνθρώπων, ὡς τὴ συντέλεια τοῦ κόσμου.

Δός μοι πιεῖν, λέει σήμερα ὁ Χριστὸς στὸν καθένα μας. Ὁ Δημιουργὸς τοῦ νεροῦ, Ἐκεῖνος πού παρέχει τὶς θάλασσες καὶ τοὺς ὠκεανούς, τὰ ποτάμια καὶ τὶς πηγές, δὲν τὸ λέει αὐτὸ ἐπειδὴ διψάει γιὰ νερό. Διψάει γιὰ τὴν ἀγαθὴ μας θέληση, γιὰ τὴν ἀγάπη μας. Ὅταν τοῦ δίνουμε κάτι, δὲν εἶναι ἀπὸ τὸ δικό μας, ἀλλ' ἀπὸ τὸ δικό Του. Κάθε ποτήρι νερὸ πού ἔχουμε στὴ γῆ δικό Του εἶναι, Ἐκεῖνος τὸ δημιούργησε. Γιὰ κάθε ποτήρι ψυχροῦ ὕδατος πού δίνουμε στοὺς ἀδελφούς Του τοὺς ἐλαχίστους, ἔχει πληρώσει μὲ τὸ τίμιο αἷμα Του. Μὲ τὴν ἀνεξάντλητη κι ἀμίμητη ταπείνωσή Του ὅμως δὲν ζητάει ἀπὸ τὴ Σαμαρείτιδα ὡς Δημιουργὸς ἀπὸ τὸ πλάσμα Του, ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος ἀπὸ ἄνθρωπο. Μᾶς δείχνει ἔτσι τὴν ταπείνωσή Του καὶ φανερώνει τὴν περιορισμένη καὶ ἐνδεή ἀνθρώπινη φύση Του. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσει κάτι ἀπὸ κάποιον ἄλλον, ὅπως ἔχει καὶ τὸ καθῆκον νὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ νὰ ἐλεήσῃ τὸν ἄλλον.

«Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι» (Ἰωάν. 8' 8). Ὁ Κύριος δὲν ἦταν μόνο κουρασμένος καὶ διψασμένος, ἀλλὰ πεινοῦσε κιόλας, ὅπως κι οἱ μαθητές Του. Εἶναι κι αὐτὴ μιὰ ἀκόμα ἀπόδειξη πὼς ἦταν ἀληθινὸς ἄνθρωπος καὶ πὼς δὲν ἔκανε θαύματα στὶς περιπτώσεις πού ἡ θαυματουργία δὲν λειτουργοῦσε γιὰ τὸ γενικότερο καλό, γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Ὁ εὐαγγελιστὴς ἀναφέρει τὴν ἀπουσία τῶν μαθητῶν, ὥστε νὰ ἐξηγήσῃ γιὰ ποιὸ λόγο ὁ Κύριος ζήτησε νερὸ ἀπὸ τὴ γυναίκα. Ἄν οἱ μαθητές ἦταν ἐκεῖ θὰ εἶχαν βγάλει ἐκεῖνοι νερό, ὁπότε ἡ γυναίκα δὲν χρειαζόταν ν' ἀναφερθεῖ.

Σὲ κάθε περίπτωση ἡ θεία πρόνοια ἤθελε νὰ δημιουργήσῃ τὴν εὐκαιρία γιὰ τὴ δική μας διδαχὴ, ὥστε ὅταν κι ἐμεῖς συναντᾶμε τὸν ἐχθρό μας στὴν ἀνάγκη του, νὰ τὸν βοηθᾶμε. Κι ὅταν τὸ ἔθνος μας βρίσκεται σὲ ἔχθρα μὲ τοὺς γειτονικοὺς λαούς, ἐμεῖς σὰν ἄνθρωποι νὰ μὴν τολμᾶμε νὰ ἐπεκτείνουμε τὴν ἔχθρα σὲ κάθε ἄνθρωπο τοῦ ἔθνους αὐτοῦ. Ὅταν μᾶς δοθεῖ ἡ εὐκαιρία, εἶναι καθῆκον μας νὰ βοηθᾶμε κάθε ἄνθρωπο πού ἔχει ἀνάγκη, χωρὶς νὰ

προσέχουμε ἂν ἀνήκει στὸ δικό μας ἔθνος ἢ ὄχι.

«Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυναικὸς Σαμαρείτιδος; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις» (Ἰωάν. 4' 9). Ἡ γυναίκα εἶχε τὴν ἄποψη πού εἶχαν ὅλοι στὴν ἐποχὴ τῆς, πὼς ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ μισεῖ μόνο ἓνα ἐχθρικό ἔθνος, ἀλλὰ καὶ κάθε ἄνθρωπο πού ἀνήκει στὸ ἔθνος αὐτό. Στὴν παραβολὴ τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτη ὁ Κύριος ἐπισήμανε τὴν ἔχθρα καὶ τὸ μίσος πού ἔνιωθαν οἱ Ἰουδαῖοι γιὰ τοὺς Σαμαρεῖτες. Καὶ τὸ γεγονός αὐτὸ ἐξηγεῖ γιατί κι οἱ Σαμαρεῖτες ἔνιωθαν τὸ ἴδιο μίσος γιὰ τοὺς Ἰουδαίους. Γιὰ νὰ σπάσει τὸ φράγμα τοῦ μίσους ἀνάμεσα στὰ ἔθνη, πρέπει πρῶτα νὰ σπάσει κανεὶς τὸ φράγμα πού δημιουργεῖ τὸ μίσος ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὸς εἶναι ὁ μοναδικὸς λογικὸς τρόπος γιὰ νὰ θεραπεύσει κανεὶς τὸ ἀνθρώπινο γένος ἀπὸ τὴ μεγάλη ἀρρώστια τοῦ ἀμοιβαίου μίσους.

«Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἰ ἤδεις τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι, δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν» (Ἰωάν. 4' 10). Ἡ δωρεὰ τοῦ θεοῦ πρέπει νὰ κατανοηθεῖ τόσο μὲ τὴν ὑλικὴ ὅσο καὶ μὲ τὴν πνευματικὴ ἔννοια. Ἀπὸ τὴν ὑλικὴ ἄποψη ἡ δωρεὰ τοῦ θεοῦ πρέπει νὰ κατανοήσουμε πὼς ἀναφέρεται σ' ὅλα ὅσα ὁ θεὸς μὲ τὴν ἀγαθότητά Του δημιούργησε καὶ ἔδωσε γιὰ χρῆση καὶ βοήθεια στὸν ἄνθρωπο.

Ἄν ἐσύ, γυναίκα, γνώριζες πὼς τὸ νερὸ αὐτὸ δὲν ἀνήκει οὔτε στοὺς Σαμαρεῖτες οὔτε στοὺς Ἰουδαίους, ἀλλ' εἶναι τοῦ θεοῦ· ἂν γνώριζες πὼς ὅταν ὁ θεὸς δημιούργησε τὸ νερὸ αὐτὸ δὲν ἔβαλε πινακίδες πού νὰ λένε πὼς «αὐτὸ εἶναι γιὰ τοὺς Σαμαρεῖτες» ἢ «γιὰ τοὺς Ἰουδαίους», ἀλλὰ «γιὰ τοὺς ἀνθρώπους», τότε θὰ ἔβγαζες τὸ νερὸ αὐτὸ μὲ δέος, ἀφοῦ εἶναι δῶρο θεοῦ, καὶ θὰ τὸ ἔδινες στὸ διψασμένο ἄνθρωπο νὰ πιεῖ μὲ ἀκόμα μεγαλύτερο δέος, ἀφοῦ τὸ προσφέρεις στὸ πλάσμα τοῦ θεοῦ. Ὁ κόσμος ὀλόκληρος εἶναι δῶρο τοῦ θεοῦ στὸν ἄνθρωπο· κι ὁ ἄνθρωπος εἶναι δῶρο θεοῦ στὸν κόσμο.

Ἀπὸ πνευματικὴ ἄποψη τώρα, ἡ δωρεὰ τοῦ θεοῦ εἶναι ὁ ἴδιος ὁ

Κύριος. Παραδίνοντας όλόκληρο τὸν ὄρατὸ κόσμον στὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν ἀγάπη Του, ὁ Θεὸς τοῦ δίνει τὸν ἴδιον Του τὸν ἑαυτό. Ἄν ἐσύ, γυναίκα, γνῶριζες τί πολὺτιμο δῶρο ἔστειλε ὁ Θεὸς στοὺς Ἰουδαίους καὶ στοὺς Σαμαρεῖτες, καθὼς καὶ σ' ὅλους τοὺς ἄλλους λαοὺς χωρὶς ἐξαίρεση, ἡ ψυχὴ σου θὰ ἔτρεμε. θὰ ἔκλαιγες ἀπὸ χαρὰ, θὰ ἔμενες ἄφωνη ἀπὸ θαυμασμό, δὲν θὰ τολμοῦσες νὰ σκέφτεσαι κὰν γιὰ ἀμοιβαία ἔχθρα καὶ γιὰ μίσος ἀνάμεσα στοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Σαμαρεῖτες.

Νὰ ξέρεις πῶς ἂν ἐπρόκειτο νὰ σοῦ ἀποκαλυφτοῦν ὅλα τὰ μυστήρια Ἐκείνου πού τώρα μιλάει μαζί σου, Αὐτοῦ πού κρίνοντας ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ Του ἐμφάνιση τὸν λογαριάζεις γιὰ κάποιον συνηθισμένο ἄνθρωπο, πού ἀπὸ τὰ ροῦχα πού φοράει κι ἀπὸ τὸν τρόπο πού μιλάει τὸν θεωρεῖς Ἰουδαῖο, «σὺ ἂν ἤτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν». Μὲ τὸ «ὕδωρ ζῶν». ἐννοεῖ ὁ Κύριος τὴν φωτιστικὴ καὶ ζεῖδωρη δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού ὑποσχέθηκε στοὺς πιστούς. «Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη» (Ἰωάν. ζ' 38-39). Ἡ γυναίκα ὅμως δὲν ἤξερε καὶ δὲν καταλάβαινε τίποτα ἀπ' ὅλα αὐτὰ καὶ γι' αὐτὸ συνέχισε νὰ ρωτᾷ:

«Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλι ὅς δι' ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάν. δ' 13, 14). Δούλους δὲν ἔχεις, δοχεῖο δὲν ἔχεις, τὸ πηγάδι εἶναι βαθύ. Πῶς λοιπὸν θ' ἀντλήσεις τὸ δροσερὸ καὶ ζωογόνο νερό; Ἡ γυναίκα ἔβλεπε τὸν Κύριο κάτω ἀπὸ τὸ κάλυμμα τῆς ἀνθρώπινης σάρκας, τὸν λογάριζε κάποιον συνηθισμένο θνητό, ἕναν ἀβοήθητο ἄνθρωπο. Ὑδωρ ζῶν, καὶ τότε καὶ τώρα, ὀνομάζεται τὸ νερὸ πού βγαίνει ἀπὸ πηγὴ, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ νερὸ πού ἀντλοῦμε ἀπὸ πηγάδια καὶ στέρνες.

Ἐπάρχει ὅμως καὶ πηγαδίσιο νερὸ πού ὀνομάζεται δροσερό, ζῶν ὕδωρ, ὅταν τὸ πηγάδι αὐτὸ τροφοδοτεῖται ἀπὸ πηγὴ. Ἡ πηγὴ βρίσκεται στὸν πυθμένα τοῦ πηγαδιοῦ, ἀπ' ὅπου ρέει τὸ νερὸ καὶ

τὸ γεμίζει. Σὲ κάποια στιγμή ὅμως τῆς ἔρχεται μιὰ δεύτερη σκέψη καὶ βιάζεται νὰ τὴν ἐξωτερικεύσει: *μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ;* Σὰ νὰ ‘θελε νὰ πεῖ: Μήπως μπορεῖς ἐσὺ νὰ δημιουργήσεις μιὰ ἄλλη πηγὴ νεροῦ, δίπλα στὴν πρώτη; Ὁ πατέρας μας Ἰακώβ δὲν δημιούργησε τὴν πηγὴ, ἀλλ’ ἀπλά τὴν ἔχτισε καὶ τὴν περιόρισε. Ἄν ἐσύ μπορεῖς νὰ δημιουργήσεις μιὰ ἄλλη πηγὴ, νὰ φτιάξεις τρεχούμενο νερό, αὐτὸ θὰ ἦταν *ὑδωρ ζῶν*, καὶ τότε βέβαια θὰ ἦσουν μείζων τοῦ πατέρα μας Ἰακώβ. Εἶσαι ἀνώτερος ἀπὸ ἐκεῖνον; Τὸ πηγάδι αὐτὸ τοῦ Ἰακώβ ἔχει τόσο ἄφθονο νερό, ὥστε ἀπ’ αὐτὸ ἤπιε ὁ ἴδιος, ἤπιαν τὰ παιδιὰ του, τὰ ζωντανά του κι ὅλοι ἐμεῖς πού ζοῦμε ἐδῶ κοντά, καθὼς κι οἱ ταξιδιωτὲς πού περνοῦν ἀπ’ ἐδῶ, κι οἱ ἐπισκέπτες. Κι αὐτὸ γίνεται αἰῶνες τώρα καὶ τὸ νερὸ στὸ πηγάδι δὲν στερεύει. Μήπως ἐσύ μπορεῖς νὰ κάνεις κάτι καλλίτερο κι ἀνώτερο ἀπ’ αὐτό;

Τὰ λόγια αὐτὰ τῆς Σαμαρείτιδας ἀπὸ τὴ μιὰ φανερῶνουν τὴν ὑπερηφάνειά της γιὰ τὸν πατέρα τους Ἰακώβ. Ἀπὸ τὴν ἄλλη διατυπώνουν κάτι περισσότερο ἀπὸ ἀμφιβολία, κάτι σὰν εἰρωνεῖα στὸν Κύριο Ἰησοῦ. Δὲν ἦταν τόσο ἀγενὴς καὶ δημόσια ἢ εἰρωνεῖα ὅσο ἐκείνη πού ἔγινε κατὰ τὴν ἀνάσταση τῆς κόρης τοῦ Ἰαείρου, ὅταν οἱ ἄνθρωποι πού ἄκουσαν τὸν Κύριο νὰ τοὺς λέει πὼς κοιμᾶται τὸ κορίτσι τὸν περιγελοῦσαν (*κατεγέλων αὐτοῦ*), ἦταν ὅμως μιὰ ἔμμεση καὶ κρυφὴ εἰρωνεῖα. Ὁ Κύριος ὅμως πού σκοπὸ Του εἶχε νὰ τραβήξει τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴ λάσπη τῆς ἀμαρτίας, ἦταν προετοιμασμένος νὰ δεχτεῖ ἐμπαιγμοὺς καὶ εἰρωνεῖες τόσο ἀπὸ ἀνθρώπους ὅσο κι ἀπὸ δαίμονες. Γι’ αὐτὸ καὶ δὲν μέμφεται τὴ γυναῖκα γι’ αὐτὴν τὴν αἰχμηρὴ εἰρωνεῖα, ἀλλὰ προχωρεῖ μὲ στόχο τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς της:

«*Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὑδατος τούτου διψήσει πάλιν· ὁς δι’ ἂν πίη ἐκ τοῦ ὑδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὑδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὑδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον*» (Ἰωάν. δ’ 13,14). Ὁ Κύριος δὲν ἀπαντᾷ στὴ γυναῖκα μὲ τὸν τρόπο πού θὰ ‘θελε ἐκείνη. Δὲν θὰ τῆς πεῖ πόσο ἀνώτερος εἶναι ἀπὸ τὸν Ἰακώβ. Ἐκεῖνος βλέπει τὴν αἰτία τῆς παρανόησης ἀνάμεσα στὸν Ἰδιο καὶ στὴ γυναῖκα, ἢ γυναῖκα ὅμως δὲν τὴ

βλέπει.

Ἡ παρανόηση προέρχεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι Αὐτὸς τῆς μιλάει γιὰ τὸ πνευματικὸ νερό, τὸ ζωογόνο. Ἡ γυναίκα ὅμως εἶναι μαθημένη νὰ σκέφτεται μὲ τὴ γήινη ἀντίληψη, ἐκείνη πού νιώθουν κι οἱ αἰσθήσεις. Ἐκείνη κατανοεῖ τὸ νερὸ πού μπορεῖ νὰ δεῖ, πού δημιούργησε ὁ Θεὸς γιὰ νὰ ξεδιψάει πρόσκαιρα τὴ φυσικὴ δίψα. *Τὸ ζῶν ὕδωρ* γιὰ τὸ ὁποῖο μιλάει ὁ Κύριος εἶναι ἡ ζωοποιὸς θεία Χάρη πού ἀναζωογονεῖ καὶ ξεδιψάει τὴν ψυχὴ, πού τὴν ὁδηγεῖ στὴν αἰώνια ζωὴ, ἐνῶ ἀκόμα βρίσκεται στὴν παροῦσα. Ὅταν ἡ ζωοποιὸς αὐτὴ Χάρη εἰσέρχεται στὸν ἄνθρωπο, ἀνοίγει μέσα του μιὰ ἀνεξάντλητη πηγὴ ζωῆς, χαρᾶς καὶ δύναμης.

«Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν» (Ἰωάν. 15). Ἡ γυναίκα βρίσκεται ἀκόμα ἐγκλωβισμένη στὴ δική της ἀντίληψη, σκέφτεται ἀκόμα τὸ ἐπίγειο νερό. Στὴν καλλίτερη περίπτωση θὰ ‘παιρνε τὸν Κύριο γιὰ κάποιον μάγο, ἱκανὸ νὰ κάνει ἓνα θαῦμα μὲ ἀπάτη. Γιὰ νὰ ἐξουδετερώσει λοιπὸν τὴν ἀνθρώπινη αὐτὴ ἀντίληψη τῆς γυναίκας ὁ Κύριος, γυρίζει ξαφνικὰ τὴ συζήτηση σὲ ἄλλο θέμα.

«Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. ἀπεκρίθη ἡ γυνή καὶ εἶπεν· οὐκ ἔχω ἄνδρα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας» (Ἰωάν. 8’ 16-18). Τῆς τὸ εἶπε αὐτὸ γιὰ νὰ τὴν μάθει νὰ σκέφτεται πνευματικά, ὄχι σαρκικά. Ὁ Κύριος δὲν τὸ λογαριάζει συνετὸ νὰ κάνει κάποιο θαῦμα μπροστὰ της, μὰ νὰ δείξει πὼς ὁ ἴδιος εἶναι προφήτης. Ξέρει πὼς αὐτὸ θὰ ἔχει τὸ ἴδιο δυνατὸ ἀποτέλεσμα μὲ τὴ θαυματουργία. *Ὑπάγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου.* Ὁ Κύριος γνωρίζει πὼς δὲν ἔχει ἄντρα, μὰ θέλει ν’ ἀκούσει τὴ δική της ἀπάντηση. Τὴν ταρακουνᾷ, φανερώνοντας τὴν παντογνωσία Του.

Πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες. Αὐτὴ ἦταν μιὰ δυνατὴ ἐκπληξη γιὰ τὴ γυναίκα. Τώρα ὅμως ἀκούει κι ἓνα ἔνοχο μυστικὸ της, πού πολὺ θὰ ‘θελε νὰ κρύψει, ὅπως, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνὴρ. Αὐτὸ λειτούργησε σὰν κεραυνὸς πού ἄστραψε στὸν γαλανὸ οὐρανό.

Ἄλλά μὴν κατακρίνεις τὴ Σαμαρείτιδα, ἀνθρώπινη ψυχὴ. Μὴ τὴν καταδικάζεις. Ρώτησε καλύτερα τὸν ἑαυτὸ σου: «Ποιὸς εἶναι ὁ σύζυγός μου;» Δὲν εἶχες ἤδη πέντε ἄντρες ἴσαμε τώρα; Κι ὁ σύντροφός σου πού ἔχεις τώρα δὲν εἶναι κάποιος ἄλλος κι ὄχι ὁ νόμιμος σύζυγός σου; Ἡ ψυχὴ εἶναι ἐκκλησία. Κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας εἶναι ὁ Χριστός. Μὲ λίγα λόγια, σύζυγος (Νυμφίος) τῆς χριστιανικῆς ψυχῆς εἶναι ὁ Ἰδιὸς ὁ Κύριος. Ἄν ὅμως παραμένεις δεμένη σ' αὐτὸν τὸν κόσμον, ἂν εἶσαι «συζευγμένη» μ' αὐτὸν κι ἂν οἱ πέντε αἰσθήσεις σου εἶναι ταιριασμένες μαζί του, τότε θὰ βρίσκεσαι στὴν ἴδια ἀμαρτωλὴ καὶ δύστυχη κατάσταση ὅπου βρέθηκε κι ἡ Σαμαρείτιδα. Ἄν εἶσαι δυσαρεστημένη κι ἀπογοητευμένη ἀπὸ τὶς αἰσθήσεις σου, τότε τὶς ἔχεις πραγματικὰ ἀπορρίψει, ἔχεις πάρει διαζύγιο ἀπ' αὐτές. Τότε θὰ εἶναι σὰν πέντε νεκροὶ σύζυγοι, ὁπότε ἐσύ ἀποφασίζεις νὰ ζήσεις μὲ τὸν ἕκτο σύντροφο, πού βέβαια δὲν εἶναι νόμιμος σύζυγός σου, ἀλλὰ διάδοχος τῶν ἄλλων πέντε, πού ὅλοι μαζί ὀλοκληρώνουν τὴν αἰσθητικὴ σου ἀντίληψη. Αὐτὸ εἶναι τὸ ψέμμα κι ἡ λάσπη πού ἔχουν μαζέψει οἱ αἰσθήσεις μέσα σου κι ἔχουν σχηματίσει ἕνα σωρὸ ἀπὸ σκουπίδια.

Ἡ συνομιλία τοῦ Κυρίου μὲ τὴ Σαμαρείτιδα εἶναι συζήτηση τοῦ Θεοῦ μὲ τὴν ἄπιστη ψυχὴ. Ἡ συνομιλία αὐτὴ περιέχει ἕνα μήνυμα γιὰ σένα. Εἶναι συνομιλία ἀνάμεσα στὸν Οὐράνιο Νυμφίον καὶ τὴν νύμφη Του, τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος πού ὁ Κύριος ἐπικέντρωσε τὴ συζήτησή Του στὸν ἄντρα τῆς Σαμαρείτιδας. Θὰ μπορούσε νὰ ἐκτυλιχτεῖ διαφορετικὰ ἡ συζήτηση μαζί της, νὰ τῆς φανέρωνε μὲ ἄλλον τρόπο πὼς ἦταν προφήτης. Θὰ μπορούσε νὰ τῆς ἀποκαλύψει κάποιο ἄλλο μυστικὸ δικό της ἢ τῶν γονιῶν της ἢ τῶν γειτόνων της στὸ Συχάρ. Κι ἡ γνώση αὐτὴ νὰ εἶχε καταπλήξει ἐξίσου τὴ γυναίκα. Σκόπιμα ὅμως ἔφερε τὴ συζήτηση στὸ σύζυγο τῆς γυναίκας, ἐπειδὴ αὐτὸ ἔχει νὰ προσφέρει κάτι καὶ σὲ σένα. Σὲ σένα καθὼς καὶ σ' ὅλες τὶς ψυχὲς πού δημιούργησε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ καὶ θὰ συνεχίσει νὰ δημιουργεῖ ὡς τὴ συντέλεια τοῦ κόσμου.

Ἡ ἐρώτηση γιὰ τὸ σύζυγό σου, ψυχὴ, εἶναι ἡ σπουδαιότερη κι ἡ πιὸ ἀποφασιστικὴ. Ὅποιος κι ἂν εἶναι ὁ σύντροφός σου, εἶσαι

σύζυγος τοῦ προσώπου αὐτοῦ. Ἄν σύντροφός σου εἶναι ὁ κόσμος, θὰ καταστραφεῖς μαζί του. Ἄν σύντροφός σου εἶναι ἡ ἁμαρτία, θὰ πεθάνεις μαζί της. Ἄν σύντροφός σου εἶναι ὁ διάβολος, θὰ εἶσαι μαζί του αἰώνια. Σὲ ὅποιαδήποτε ἀπὸ τὶς παραπάνω περιπτώσεις, θὰ πίνεις νερὸ πού θὰ σοῦ προκαλεῖ ὄλο καὶ περισσότερη δίψα. Μόνο ἂν ὁμολογήσεις τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστὸ ὡς νόμιμο Σύζυγό σου καὶ τὸν συζευχθεῖς μὲ πίστη κι ἀγάπη, θὰ πίνεις τὸ ζῶν ὕδωρ, τὸ δροσερὸ καὶ ζωογόνο νερὸ πού θὰ σὲ ξεδιψάσει γιὰ πάντα καὶ θὰ σὲ ὀδηγήσει στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν καὶ τὴν αἰώνια ζωή.

«Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· γύναι, πιστευσόν μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἶδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν» (Ἰωάν. 6' 19-22). Ὁ Κύριος στοχεύει σκόπιμα ν' ἀγγίξει μιὰ πνευματικὴ χορδὴ τῆς Σαμαρείτιδας. Καὶ τὸ κατορθώνει αὐτὸ ἀναφέροντας τὸ παρελθόν της. Ἡ γυναίκα, πού ὡς τότε ἔνιωθε μόνο τὶς αἰσθήσεις καὶ τὴν κοσμικὴ ἀντίληψη νὰ κυριαρχοῦν μέσα της, ἄρχισε ξαφνικὰ νὰ αἰσθάνεται πὼς ξυπνάει ἡ πνευματικὴ ἀντίληψη, πού ὡς τότε ἦταν ναρκωμένη.

Καὶ τὸ πρῶτο πού κάνει, εἶναι ν' ἀναγνωρίσει καὶ νὰ ὁμολογήσει τὸν Χριστὸ ὡς προφήτη. Αὐτὸ ἦταν ἀρκετὸ σὰν ἀρχή. Κι ἀμέσως μετὰ ἄρχισε ν' ἀναπτύσσεται ραγδαίᾳ τὸ ἐνδιαφέρον της γιὰ τὰ πνευματικὰ πράγματα. Ἔτσι θέτει στὸν Κύριο ἓνα ἐρώτημα πού ἦταν πολὺ ἐπίκαιρο στὶς μέρες της. Ποιὸ ἦταν αὐτό; οἱ ἀτέλειωτες φιλονικίες πού εἶχαν αὐτὴν τὴν ἐποχὴ Ἰουδαῖοι καὶ Σαμαρεῖτες γιὰ τὸν τόπο ὅπου ἔπρεπε νὰ λατρεύεται ὁ θεός. Ποιὸς ἦταν πιὸ θεάρεστος τόπος; Ἡ Ἱερουσαλὴμ ἢ τὸ βουνὸ τῆς Σαμάρειας; Ποιὸς λατρεύει καλύτερα καὶ προσεύχεται σωστότερα στὸν θεό, αὐτὸς πού κάνει μετάνοιες καὶ προσεύχεται ἐδῶ ἢ ὁ ἄλλος πού κάνει μετάνοιες καὶ προσεύχεται ἐκεῖ; οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν. Ἡ γυναίκα δὲν λέει

«ἐμεῖς», ἀλλά «οἱ πατέρες ἡμῶν». Ἦθελε μ' αὐτὸν τὸν τρόπο νὰ δώσει μεγαλύτερη σπουδαιότητα στὸ ὄρος αὐτὸ καὶ νὰ δικαιώσει ἔτσι περισσότερο τοὺς Σαμαρεῖτες τῆς ἐποχῆς τῆς. Ἦταν σὰ νὰ 'θελε νὰ πεῖ: Δὲν διαλέξαμε ἐμεῖς τὸ ὄρος τοῦτο γιὰ τόπο λατρείας τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ οἱ πατέρες μας· κι ἐκεῖνοι ἦταν ἀνώτεροι ἀπὸ μᾶς καὶ πιὸ κοντὰ στὸν Θεό.

Πάλι ὁ Κύριος δὲν ἀπαντᾷ στὴ γυναίκα μ' ἓνα «ναὶ» ἢ ἓνα «ὄχι». Προχωρεῖ προσπαθώντας ν' ἀφυπνίσει καὶ νὰ στηρίξει τὴν ψυχὴ τῆς. *Γύναι, πίστευσον μοι...* Πίστεψε Ἐμένα, γυναίκα, ὄχι ἐκείνους πού σοῦ λένε πῶς πρέπει νὰ λατρεύεις τὸν Θεὸ στὸ ὄρος αὐτὸ ἢ στὴν Ἱερουσαλήμ. Θὰ ἔρθει καιρὸς πού προσκυνήσετε τῷ πατρί οὔτε στὸ ὄρος αὐτὸ οὔτε στὴν Ἱερουσαλήμ. Ὁ Κύριος σκόπιμα χρησιμοποιεῖ τὸν ὄρο «πατὴρ» ἀντὶ γιὰ «θεοὺς» (οἱ Σαμαρεῖτες προσκυνοῦσαν καὶ «θεὸ» καὶ «θεοὺς»). Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἡ γυναίκα θὰ κατανοήσει πῶς μὲ τὴν καινούργια ἀντίληψη γιὰ τὸν Θεὸ θὰ μάθει καὶ τὴ νέα λατρεία. Ἡ λατρεία τοῦ Πατέρα δὲν θὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ συγκεκριμένο τόπο. Κι ἔτσι ἡ ἀποκλειστικότητα πού διεκδικοῦσαν οἱ Σαμαρεῖτες κι οἱ Ἰουδαῖοι καταργεῖται. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ὁ Κύριος προφητεύει κάτι πού θὰ γίνεῖ σύντομα καὶ πού ἔχει σχέση μὲ τὴν ἔλευσὴ Του στὸν κόσμο.

Μ' ὄλο πού ὁ Κύριος δίνει καὶ στὶς δυὸ αὐτὲς μορφὲς ἀποκλειστικότητας τὸ ἴδιο βάρος καὶ προφητεύει τὸ τέλος καὶ τῶν δύο, στὰ θέματα τῆς γνώσης τοῦ Θεοῦ δίνει κάποια ὑπεροχὴ στοὺς Ἰουδαίους, *ὕμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν*. Ὁ Κύριος γνωρίζει πῶς ἡ γυναίκα τὸν βλέπει σὰν Ἰουδαῖο, γι' αὐτὸ καὶ μιλάει σὰν Ἰουδαῖος. Ἐσεῖς οἱ Σαμαρεῖτες, εἶπε, δὲν γνωρίζετε ποιὸν προσκυνᾶτε, γιατί προσκυνᾶτε πολλοὺς θεοὺς καὶ εἴδωλα. Ὁμολογεῖτε τὴ θεότητα τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Ἰακώβ, ταυτόχρονα ὅμως προσφέρετε θυσία στὰ πολυάριθμα εἴδωλα τῶν Ἀσσυρίων καὶ τῶν Βαβυλωνίων. Οἱ Ἰουδαῖοι γνωρίζουν τουλάχιστον πῶς ὑπάρχει ἓνας Θεός, μ' ὄλο πού τὸν προσκυνοῦν καὶ κεῖνοι, ὅπως καὶ σεῖς, μὲ πετρωμένες καρδιές, μὲ σκοτισμένο νοῦ καὶ νεκρὲς συνήθειες. Παρὰ ταῦτα, ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. Δηλαδή, λέει ὁ

Κύριος, ὁ Μεσσίας θὰ γεννηθεῖ ἀπὸ Ἰουδαίους. Ἀπὸ Ἐκεῖνον θὰ ἔρθει ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου. Αὐτὸ ὑποσχέθηκε ὁ Θεὸς στοὺς προπάτορές μας καὶ τὸ ἴδιο προφήτεψαν οἱ προφῆτες. Ἔτσι φρόντισε ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ κι ἔτσι ἔγιναν τὰ πράγματα.

«Ἄλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν» (Ἰωάν. 8' 23-24). Ἡ λατρεία τῶν Σαμαρειτῶν δὲν εἶναι ἀληθινή, γιατί δὲν ξέρουν ποιὸ θεὸ προσκυνοῦν. Ἡ λατρεία στὴν Ἱερουσαλήμ δὲν εἶναι παρὰ σκιά τῆς ἀληθινῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ, «σκιά τῶν μελλούμενων ἀγαθῶν» (Ἐβρ. 1, 1). Τόσο τὸ ψεύτικο, τὸ μὴ ἀληθινό, ὅπως καὶ ἡ σκιά, σύντομα θὰ ἐξαφανιστοῦν καὶ στὴ θέση τους θὰ βασιλέψει ἡ ἀληθινὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἥλιος τῆς καινούργιας μέρας ἀνέτειλε. Ἡ αὐγὴ τῆς καινούργιας μέρας χαράζει καθαρὰ καὶ διαλύει τὸ σκοτάδι καὶ τὶς σκιές. Περνάει πολὺς καιρὸς κι ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι χαραυγὴ. Ὅταν τὸ φῶς τῆς καινούργιας μέρας λάμψει παντοῦ, τότε οἱ ἄνθρωποι θὰ γνωρίσουν τὸν θεὸ ὡς Πατέρα καὶ θὰ τὸν προσκυνήσουν σὰν γιοῖ Του, ὄχι σὰν δοῦλοι Του. Δὲν θὰ τὸν λατρεύουν μὲ λέξεις καὶ θυσίες νεκρές, ἀλλ' ἐν πνεύματι καὶ ἀλήθεια, μὲ ψυχὴ καὶ σῶμα, μὲ πίστη καὶ ἔργα, μὲ σοφία κι ἀγάπη. Ὁ ἄνθρωπος στὴν πληρότητά του θὰ λατρεύσει τὸν θεὸ στὴ δική Του πληρότητα. Ὁ ἄνθρωπος πού συνίσταται ἀπὸ ψυχὴ καὶ σῶμα, θὰ τὰ καθαγιάσει καὶ τὰ δύο στὸν θεό, καὶ θὰ τὸν προσκυνήσει μὲ τὰ δύο. Οἱ προσκυνητὲς θὰ ὑποκλιθοῦν ὄχι σὲ κάποιο πλάσμα, μὰ στὸν ἴδιο τὸν Δημιουργό, ὄχι σὲ κακοὺς δαίμονες πού ἐμφανίζονται σὰν θεοί, ἀλλὰ στὸν Ἕνα Πολυεύσπλαχνο Πατέρα τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ἀλήθειας. Τέτοιοι εἶναι οἱ προσκυνητὲς πού ἀναζητοῦν τὸν Οὐράνιο Πατέρα. Πνεῦμα ὁ Θεός. Ὁ Θεὸς εἶναι Πνεῦμα, δὲν εἶναι οὔτε σὰρκα οὔτε ἄγαλμα οὔτε νεκρὸς λόγος ἢ ἕνας τόπος. Γι' αὐτὸ καὶ ὅσοι τὸν προσκυνοῦν, πρέπει νὰ τὸ κάνουν ἐν πνεύματι καὶ ἀλήθεια. Ὁ ἄνθρωπος ἐπικοινωνεῖ μὲ τὸ θνητὸ κόσμον γύρω του, γι' αὐτὸ καὶ μὲ τοὺς θνητοὺς συμπεριφέρεται κι αὐτὸς ὡς

θητός. Όταν όμως επικοινωνεί με τον άθάνατο θεό, πρέπει να τον προσεγγίσει με ό,τι είναι άθάνατο. Όπως λέει ο απόστολος, «οὗ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς» (Β' Κόρ. ιβ', 14).

Ο παλιός κόσμος υπηρετούσε τον θεό με νομικές φόρμες. Πρόσφερε θυσία στον θεό τράγους και κριάρια, σεβόταν το Σάββατο και έκτελοῦσε τους απαραίτητους καθαρισμούς, εἶχε λησμονήσει όμως τὸ ἔλεος καὶ τὴν ἀγάπη. Διάβαζε τὰ λόγια, «*θυσία τῷ θεῷ πνεῦμα συντετριμμένον καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει*» (Ψαλμ. ν', 17), μὰ δὲν τὰ καταλάβαινε καὶ γι' αὐτὸ δὲν τὰ τηροῦσε. Ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἐξῆς ὅμως θὰ λατρεύει τὸν θεὸ ἐν πνεύματι καὶ ἀλήθεια. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἦρθε ὁ Κύριος στὴ γῆ, γιὰ νὰ δώσει τὸ παράδειγμα τέτοιας λατρείας καὶ προσκύνησης. Ἡ δυσωδία τῶν τράγων καὶ τῶν κριαριῶν πού προσφέρονταν θυσία ἀπὸ ἀνθρώπους μὲ πέτρινες καρδιές καὶ σκοτισμένες ψυχές, ἦταν προσβλητικὴ γιὰ τὸν θεό. Παλιότερα ὅμως νὰ μὴν ἦταν δυσωδία ἀλλὰ εὐωδία. Τότε ὅμως οἱ θυσίες προσφέρονταν ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ, τὸν Ἰσαάκ, τὸν Ἰακώβ καὶ τὸ Μωυσῆ. Ἡ εὐωδία αὐτὴ δὲν προερχόταν ἀπὸ τὸ αἷμα καὶ τὶς σάρκες τῶν ζώων, ἀλλ' ἀπὸ τὶς εὐλαβικὲς ψυχές καὶ τὶς φιλόθεες καρδιές τῶν πιστῶν δούλων Του.

Ἀργότερα πού οἱ ψυχές ἐκείνων πού ἔκαναν θυσίες ζώων μαράθηκαν καὶ οἱ καρδιές τους πέτρωσαν, καμιὰ θυσία δὲν μποροῦσε νὰ προσφέρει εὐωδία στον θεό. Ὁ θεὸς δὲν ζητᾶ τὴ μυρουδιά πού βγαίνει ἀπὸ τὶς σάρκες καὶ τὸ αἷμα, ἀλλ' ἐκεῖνο πού βγαίνει ἀπὸ τὶς καρδιές καὶ τὶς ψυχές τῶν ἀνθρώπων. Ἔτσι ὅλες οἱ μυρουδιές πού ἔβγαιναν ἀπὸ τὰ θυσιαστήρια, γιὰ τὸν Κύριο ἦταν δυσωδία. Κι αὐτὸ ἴσχυε γιὰ ὅλα τὰ θυσιαστήρια, εἴτε τῆς Ἱερουσαλήμ εἴτε τῆς Σαμάρειας. Πάνω σ' ὅλη τὴν κόπρον τοῦ κόσμου, ἀπ' ὅπου ἀναδυόταν ἡ μυρουδιά καὶ ὁ θάνατος, ἦρθε ὁ Κύριος νὰ σπείρει τὰ ἄνθη τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἀλήθειας, πού θὰ κατέστρεφαν τὸ θάνατο καὶ θ' ἀφάνιζαν τὴ δυσωδία. Ἔτσι ὁ νέος κόσμος παρουσιάζεται στον θεὸ ὡς «νύμφη», ἀγνή καὶ καταστόλιστη.

«Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. λέγει αὐτῇ ὁ

Ἰησοῦς· ἐγὼ εἶμι ὁ λαλῶν σοι. καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μὲντοι εἶπε, τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἢ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις·» (Ἰωάν. δ' 25-28). Τί παράξενο σκηνικό! Τί περίεργη ἀλληλουχία σκηνῶν καὶ γεγονότων! Ὁ Κύριος στέκεται στὸ κέντρο μόνος Του, ἀκίνητος, ὅπως ἡ αἰωνιότητα.

Ἡ γυναίκα προκλήθηκε ἀπὸ τὰ πνευματικὰ λόγια τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ καὶ ξαφνικὰ θυμήθηκε τὸν ἀναμενόμενο Μεσσία, πού τὸν περίμεναν κι οἱ Σαμαρεῖτες ὅπως ἀκριβῶς οἱ Ἰουδαῖοι. Ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα, εἶπε ἡ γυναίκα. Για ἐκείνην, ὅπως καὶ γιὰ ὅλους τοὺς ἄλλους, ἡ ἰδέα τοῦ Μεσσία ἦταν κάτι μακρινό, κάτι πού βρισκόταν πιὸ μακριὰ κι ἀπὸ τὴ γραμμὴ τοῦ ὀρίζοντα. Κι ἔνιωσε μεγάλη ἐκπληξὴ ὅταν ὁ Κύριος τῆς ἀποκάλυψε πὺς Ἐκεῖνος ἦταν ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας· ἐγὼ εἶμι ὁ λαλῶν σοι. Ἡ γυναίκα ἔμεινε ἄφωνη ἀπὸ θαυμασμό, δὲν τοῦ ἀπάντησε. Κι ἐκείνη τὴν ὥρα ἔφτασαν οἱ ἀπόστολοι ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ θαύμασαν πού εἶδαν τὸν Κύριο νὰ μιλάει μὲ μιὰ γυναίκα καὶ μάλιστα ἄπιστη, Σαμαρείτιδα. Κι ἔμειναν ἄφωνοι κι ἐκεῖνοι.

Ἡ γυναίκα δὲν ἤξερε τί ἄλλο νὰ ρωτήσῃ ἢ νὰ πεῖ. Παράτησε τὴ στάμνα τῆς ἐκεῖ κι ἔτρεξε στὴν πόλιν. Ἦθελε τὸ συντομότερο ν' ἀναγγεῖλει αὐτὸ πού ἀνακάλυψε. Αὐτὴ ἦταν μιὰ πολὺ ἐκφραστικὴ σκηνή, πιὸ εὐγλωττὴ ἀπ' ὅλα τὰ λόγια τοῦ κόσμου. Ἡ γυναίκα ἔτρεξε, ἔφτασε στὴν πόλιν καὶ μίλησε σὲ ὅλους γιὰ τὸν παράξενο ἄνθρωπο πού γνώρισε στὸ πηγάδι. «Μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός;» Δὲν τολμάει νὰ πεῖ πὺς, «Αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός», μ' ὅλο πού εἶχε ἀποκτήσει ἐμπειρία τῆς σπάνιας πνευματικῆς σοφίας Του. Ἔτσι, σὰ νὰ διστάζει γι' αὐτὸ πού θέλει νὰ πεῖ ρωτάει: Μήτι οὗτος ἐστιν ὁ Χριστός; Εἶναι σὰ νὰ ἤθελε νὰ πεῖ: Εἶμαι μιὰ ξένη γυναίκα καὶ δὲν μπορῶ νὰ εἶμαι σίγουρη γι' αὐτὸ· ἐσεῖς εἶστε ἄντρες κι ὅπωςδήποτε πιὸ προσεχτικοὶ καὶ πιὸ λογικοὶ ἀπὸ μένα. Γι' αὐτὸ «ἔρχου καὶ ἴδε». Ἔτσι ἡ γυναίκα, τόσο μὲ τὴν ἐπιτηδειότητά της ὅσο καὶ μὲ τὴ μετριοφροσύνη της, κατόρθωσε νὰ τραβήξῃ τὴν προσοχὴ ὅλων τῶν κατοίκων τῆς Συχάρ, πού «ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν».

Μόλις ἔφυγε ἡ γυναίκα ξεκίνησε μιὰ συζήτηση ἀνάμεσα στοῦ Διδάσκαλο καὶ τοὺς μαθητές Του. «Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· ραββί, φάγε». Εἶχαν ἀγοράσει τροφίμα στὴν πόλη καὶ τοῦ ἔφεραν νὰ φάει. Κι ὁ δάσκαλός τους σίγουρα πεινοῦσε. Ἀντὶ νὰ φάει ὅμως, συνέχισε τὴ θεϊκὴ ἀποστολὴ Του, γιὰ τὴν ὁποία ἦρθε στὸν κόσμο. Δὲν ἔδωσε προσοχὴ στὴ σωματικὴ πείνα. Ἦταν πολὺ σπουδαία στιγμή καὶ δὲν ἤθελε νὰ περάσει ἀνεκμετάλλευτη. Δὲν θ' ἀντάλλαζε μὲ τίποτα τὴν ἀνάγκη τῆς ψυχῆς γιὰ λίγο φαγητό. Ἔτσι ἀπάντησε στοὺς μαθητές Του:

«Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἦν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· μή τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν;» (Ἰωάν. δ' 32-33). Ὁ Κύριος τοὺς μιλοῦσε γιὰ πνευματικὴ τροφή κι οἱ μαθητές Του γιὰ σωματικὴ. Ἡ ἴδια περίπου σκηνὴ εἶχε γίνῃ καὶ νωρίτερα, ὅταν ὁ Κύριος μιλοῦσε στὴ γυναίκα γιὰ πνευματικὸ νερὸ καὶ κείνη ἔλεγε γιὰ τὸ νερὸ τοῦ πηγαδιοῦ. Τώρα Ἐκεῖνος μιλοῦσε γιὰ πνευματικὴ τροφή κι οἱ μαθητές Του σκέφτονταν τὴ σωματικὴ.

«Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐμὸν βρῶμά ἐστίν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον» (Ἰωάν. δ', 34). Τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα εἶναι καὶ τοῦ Υἱοῦ θέλημα, ἀφοῦ ὁ Πατέρας κι ὁ Υἱὸς μοιράζονται τὴν ἴδια ὑπαρξη. Πῶς λοιπὸν τώρα ὁ Κύριος τοὺς ἔλεγε γιὰ τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα κι ὄχι γιὰ τὸ δικό Του; Γιατί μιλοῦσε γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Πατέρα κι ὄχι γιὰ τὸ δικό Του; Δὲν εἶναι τὸ ἴδιο πράγμα τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα καὶ τὸ δικό Του; Δὲν ἔχουν τὸ ἴδιο θέλημα; Δὲν ἔχουν τὸ ἴδιο ἔργο; Ναί, τὸ ἴδιο ἔχουν. Κατονομάζει ὅμως τὸ θέλημα ἀπὸ τὸ ὁποῖο καθοδηγεῖται: τοῦ Πατέρα Τοῦ· τὸ ἔργο πού ἔχει νὰ ἐκτελέσει: τοῦ Πατέρα Του. Κι αὐτὰ γιὰ χάρη μας. Γιὰ νὰ διδάξει σ' ἐμᾶς τοὺς ἀνυπάκουους καὶ ὑπερήφανους τὴν ὑπακοὴ καὶ τὴν ταπείνωση.

Προσέξτε ὅμως πόσο εὐχάριστο εἶναι στὸν Κύριο τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα Του! Δὲν τὸ βλέπει σὰν καθῆκον, ἀλλὰ σὰν τροφή! · ἐμὸν βρῶμά ἐστίν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, τοῦ Πατέρα μου. Τί θεϊκὸ παράδειγμα, τί εὐγενικὸς ἔλεγχος σὲ ὅλους ἐμᾶς, πού ὅλη μέρα μιλάμε γιὰ τὸ καθῆκον μας, λὲς καὶ πρόκειται γιὰ βάρος. Ἄν πράγματι κοιτάξουμε τὸν Κύριο καὶ τὴν τήρηση τοῦ

θελήματός Του ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά καὶ τὸ βαρὺ καθῆκον Του πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν ἄλλη, πρέπει νὰ παραδεχτοῦμε λογικὰ πὼς κανένας στὸν κόσμον δὲν μπορεῖ νὰ κάνει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἂν δὲν τὸ δέχεται τόσο εὐχάριστα, ὅπως τὴν καθημερινὴ τροφή Του. Αὐτὸ εἶναι πού λέει ὁ Κύριος: πὼς κάνει τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα Του, ὄχι τὸ δικό Του, ὅπως λέει καὶ σ' ἓνα ἄλλο σημεῖο: «καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με» (Ἰωάν. στ', 38). Αὐτὸ δὲν σημαίνει πὼς ὁ Υἱὸς εἶναι κατώτερος ἀπὸ τὸν Πατέρα. Δείχνει ἀπλά τὴ μεγάλη ἀγάπη πού τρέφει ὁ Υἱὸς πρὸς τὸν Πατέρα Του.

Ὁ ἴδιος εὐαγγελιστὴς ἀναφέρει ἐπίσης πὼς ὁ Πατέρας ἀκούει πάντα τὸν Υἱό. «Ἐγὼ δὲ ἤδωκα ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις» (Ἰωάν. ια', 42). Ἡ τέλεια ὑπακοὴ τοῦ Πατέρα ἀνταποκρίνεται ἔτσι στὴν τέλεια ὑπακοὴ τοῦ Υἱοῦ, καὶ ἡ τέλεια ὑπακοὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀνταποκρίνεται στὴν τέλεια ὑπακοὴ τοῦ Πατέρα καὶ τοῦ Υἱοῦ. Κι ἡ τέλεια ὑπακοὴ κυριαρχεῖ σὲ ἐνότητα μὲ τὴν τέλεια ἀγάπη. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀληθινὴ τροφή τοῦ Υἱοῦ εἶναι νὰ κάνει τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα. Ἀληθινὴ τροφή τοῦ Πατέρα εἶναι νὰ κάνει τὸ θέλημα τοῦ Υἱοῦ. Κι ἀληθινὴ τροφή τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι νὰ κάνει τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα καὶ τοῦ Υἱοῦ.

«Οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστι καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη» (Ἰωάν. δ', 35). Λίγο νωρίτερα ὁ Κύριος μιλοῦσε στοὺς μαθητές Του γιὰ πνευματικὴ τροφή, τώρα τοὺς λέει γιὰ πνευματικὸ θερισμό. Ὁ πνευματικὸς θερισμὸς εἶναι κοντά, φαίνεται, ὅπως φαίνεται καὶ ὁ ἐπίγειος θερισμὸς. Ὅταν τὰ στάχυα γίνονται κίτρινα ἢ λευκά, ὅλοι ξέρουν πὼς ὁ θερισμὸς πλησιάζει. Ὅταν πλήθη ἀνθρώπων ἔρχονται κοντὰ στὸν Χριστό, εἶναι φανερό πὼς ὁ πνευματικὸς καρπὸς ἔχει ὠριμάσει.

Ὅταν οἱ Σαμαρεῖτες ἄκουσαν γιὰ τὸν Χριστὸ ἀπὸ τὴ Σαμαρείτιδα, δὲν εἶπαν πὼς ἡ γυναίκα αὐτὴ τρελλάθηκε, ἀλλὰ παράτησαν τὴ δουλειά τους κι ἔτρεξαν ὅλοι μαζὶ νὰ τὸν δοῦν. Ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε, δεῖτε τὰ πλήθη τῶν ἀνθρώπων πού

τρέχουν κοντά μας! Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀγρὸς τοῦ θεοῦ. Αὐτὴ εἶναι ἡ ὠριμὴ σοδειὰ πού περιμένει τοὺς θεριστὲς. Ἔτσι εἶναι. «Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι» (Λούκ. ι', 2). Ἔσεῖς εἶστε οἱ θεριστὲς τοῦ ἀγροῦ τοῦ θεοῦ. Γιατί μοῦ προσφέρετε ὑλική, πρόσκαιρη τροφή, ὅταν ὑπάρχει μπροστὰ μας τόσο πλούσιος κι ὑπέροχος θερισμὸς; Ὅταν ὁ νοικοκύρης βλέπει μπροστὰ του τέτοιο θερισμὸ, δὲν ξεχνάει νὰ φάει ἀπὸ τὴ χαρὰ του; Κι ὅταν βρεθεῖ μπροστὰ σὲ τέτοια θαυμάσια θέα, δὲν τρέχει ἀμέσως νὰ θερίσει τὴ σοδειὰ του καὶ νὰ τὴν μαζέψει στὶς ἀποθῆκες ὅσο γίνεται πιὸ γρήγορα, προτοῦ τὴν καταστρέψει ἡ καταιγίδα; Γι' αὐτὸ μὴ φροντίζετε ὑπερβολικὰ γιὰ τὴν τροφή σας ἢ γιὰ τὸν ἑαυτὸ σας ἢ γιὰ Μένα. Τρέξτε γρήγορα στὸ θερισμὸ γιὰ νὰ μὴ χάσετε τὸ μισθὸ σας.

«Καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε» (Ἰωάν. δ', 36-38).

Στὸν ἀπέραντο ἀγρὸ τοῦ θεοῦ, πολλὲς φορὲς δὲν προλαβαίνουν οἱ ἴδιοι ἐργάτες καὶ νὰ σπείρουν καὶ νὰ θερίσουν, ἐπειδὴ οἱ μέρες τοῦ ἀνθρώπου εἶναι μετρημένες. Μερικοὶ ἄνθρωποι σπέρνουν καὶ πεθαίνουν προτοῦ προλάβουν νὰ δοῦν τὸν καρπὸ τοῦ κόπου τους. Μετὰ γεννιοῦνται ἄλλοι, ὅταν ὁ καρπὸς πού ἔσπειραν μεγάλωσε, ὠρίμασε κι ἔγινε κίτρινος γιὰ θερισμὸ. Κι ἔτσι αὐτοὶ γίνονται θεριστὲς καὶ μαζεύουν τὸν ὠριμὸ καρπὸ πού δὲν ἔσπειραν.

Ὁ ἀγρὸς τοῦ θεοῦ στὴ γῆ ἔχει σπαρεῖ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μὲ ζωὴ. Σποριάδες ἦταν οἱ προπάτορές μας, οἱ ἄνθρωποι τοῦ θεοῦ, προφῆτες καὶ δίκαιοι, κυρίως οἱ προφῆτες. Ἐκεῖνοι ἔσπειραν, μὰ δὲν εἶδαν τὸν καρπὸ ν' αὐξάνει καὶ νὰ ὠριμάζει. Ἐζήσαν ὅλοι μὲ πίστη καὶ πέθαναν μὲ πίστη, χωρὶς νὰ δοῦν τοὺς καρποὺς τῆς ἐπαγγελίας. Τοὺς εἶδαν μόνο ἀπὸ μακριά, μὲ τὴν πνευματικὴ τους ὄραση (βλ. Ἐβρ. ια', 13).

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς εἶπε κάποτε στοὺς μαθητὲς Του: «Πολλοὶ

προφήται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν» (Ματθ. 13', 17). Οἱ σποριάδες δὲν βλέπουν ἐκεῖνα πού βλέπουν οἱ θεριστές: τὸν καρπὸ καὶ τὸ θερισμό. Κι οἱ δύο τους ὅμως θὰ λάβουν μισθὸ γιὰ τὸν κόπο τους, γιατί κι οἱ δύο τους εἶναι ἐργάτες στὸν ἀγρὸ τοῦ θεοῦ, «ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων».

Ὁ Κύριος ἐπαινεῖ τοὺς κόπους καὶ τοὺς ἀγῶνες τῶν προφητῶν καὶ τῶν δικαίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ταυτόχρονα ὅμως ἐνθαρρύνει τοὺς ἀποστόλους στὸν ἀγῶνα τοῦ θερισμοῦ τους. Εἶναι σὰ νὰ 'θελε νὰ πεῖ: Αὐτοὶ ἔκαναν μεγαλύτερους ἀγῶνες ἀπὸ σᾶς, γιατί εἶναι πιὸ δύσκολο καὶ πιὸ κουραστικὸ νὰ σπέρνεις, χωρὶς νὰ βλέπεις τὸν καρπὸ στὸν ἀγρὸ σου, παρὰ νὰ θερίζεις τὸν ὄριμο καρπὸ. Ἐσεῖς μπήκατε στὸ δικό τους κόπο. Ἐκεῖνοι ἀγωνίστηκαν καὶ πέθαναν σὰν μισθωτοὶ καὶ δοῦλοι, χωρὶς νὰ δοῦν στὸ μεταξὺ τὸν Κύριο τοῦ ἀγροῦ. Ἐσεῖς ἔχετε τὸν Κύριο ἀνάμεσά σας, ἐργάζεστε σὰν γιοί, ὄχι σὰν μισθωτοὶ ἢ δοῦλοι. Στὴν οὐσία ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἐργάζεται, ἐσεῖς εἶστε οἱ συν-εργάτες Του. Γι' αὐτὸ εὐφρανθεῖτε καὶ σπεύσετε μὲ χαρὰ νὰ θερίσετε τὸν ὄριμο καρπὸ.

«Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικός, μαρτυρούσης ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα» (Ἰωάν. 8', 39). Δέστε πόσο ὄριμος εἶναι ὁ καρπός! Δέστε πόσο πλούσιος εἶναι ὁ θερισμός! Ἡ διψασμένη γῆ ρούφηξε γρήγορα τὸ νερό. Πολλοὶ Σαμαρεῖτες πίστεψαν στὸν Χριστὸ ἀκόμα καὶ προτοῦ τὸν δοῦν, μόνο μὲ τὰ λόγια πού ἄκουσαν ἀπὸ τὴ γυναίκα. Ἡ Σαμαρείτιδα δὲν ἦταν ἀπόστολος, οὔτε κι ἔκανε κάποιο θαῦμα. Ἀντίθετα μάλιστα, ἦταν μιὰ γυναίκα ἀμαρτωλή. Κι ἔτσι ὅμως τὰ λόγια τῆς εἶχαν πλούσιο θερισμὸ ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς εἰδωλολάτρες.

Τί ντροπή, τί ἀμηχανία γιὰ τοὺς Ἰουδαίους, τὸν Ἐκλεκτὸ Λαό! Ἐκεῖνοι ἄκουσαν ἀπὸ τὸ στόμα Του ὅλα τὰ δυνατὰ λόγια, μὰ παράμειναν κουφοὶ καὶ τυφλοί, ἀμετανόητοι καὶ σκληρόκαρδοι! Ἡ Σαμαρείτιδα δὲν κράτησε γιὰ τὸν ἑαυτὸ τῆς τὰ καλὰ λόγια πού ἄκουσε ἀπὸ τὸν Κύριο. Ἐτρεξε ἀμέσως νὰ τὰ μεταδώσει καὶ στοὺς ἄλλους, γι' αὐτὸ καὶ τῆς ἀξίζει κάθε ἔπαινος. Εἶναι σὰν τὴ

γυναίκα πού βρήκε τὴ χαμένη δραχμὴ κι ἀμέσως φώναξε τὶς γειτόνισσες τῆς λέγοντας: «*Συγχάρητέ μοι ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα*» (Λουκ. ιε', 9).

«*Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. καὶ πολλῶ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ*» (Ἰωάν. δ' 40-41). Οἱ Ναζαρηνοὶ ζητοῦσαν νὰ τὸν γκρεμίσουν ἀπὸ τὸ χεῖλος τοῦ ὄρους (βλ. Λουκ. δ', 29), «*διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ*». Οἱ Γαδαρηνοὶ τοῦ ζήτησαν νὰ τοὺς ἀφήσει καὶ νὰ φύγει μακριὰ (Λουκ. η', 37). Αὐτοὶ ἐδῶ οἱ Σαμαρεῖτες ὅμως τοῦ ζήτησαν νὰ μείνει μαζί τους, «*ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς*». Ὁ Κύριος ἀνταποκρίθηκε στὸ αἶτημά τους κι ἔμεινε μαζί τους δυὸ μέρες. Κι ὁ θερισμὸς ἦταν πραγματικὰ μεγάλος, πλούσιος, τόσο γιὰ ἐκείνους πού τὸν πίστεψαν ἀπὸ τὰ λόγια πού ἄκουσαν ἀπὸ τὴ γυναίκα, ὅσο καὶ γιὰ ἐκείνους πού πίστεψαν ἄμεσα στὰ δικά Του λόγια.

Στὴ συνέχεια ἔλεγαν στὴ γυναίκα: «*οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν αὐτοῖ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστὸς*» (Ἰωάν. δ', 42). Δὲν μᾶς εἶναι γνωστὰ ὅσα εἶπε ὁ Κύριος τὶς δυὸ αὐτὲς μέρες στοὺς πνευματικὰ πεινασμένους καὶ διψασμένους ἀνθρώπους. Δὲν γράφτηκε τίποτα γι' αὐτά. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅμως πὼς τὰ λόγια Του εἶναι ὕδωρ ζῶν, πού ὅταν τὸ πίνει ὁ ἄνθρωπος δὲν ξαναδιψᾷ ποτὲ πιά. Αὐτὸ φαίνεται πρῶτον ἀπὸ τὸ μεγάλο πλῆθος ἐκείνων πού πίστεψαν στὸν Κύριο καὶ δεύτερον ἀπὸ τὴν ὀρθὴ ὁμολογία τῆς πίστεως τους: «*οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστὸς*».

Ἀνάμεσα στοὺς πολλοὺς θεοὺς πού πίστευαν οἱ Σαμαρεῖτες, μέσα τους διατηροῦσαν καὶ κάποια πίστη στὸν θεὸ τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ κρατοῦσαν τὴν πίστη αὐτὴ ὄχι ἐπειδὴ γνώριζαν τὸ θεὸ αὐτό, ἀλλ' ἀπὸ σεβασμὸ στὸν Ἰσραήλ (Ἰακώβ), πού κάποτε εἶχε ζήσει ἀνάμεσά τους. Γι' αὐτὸ κι ἡ Σαμαρείτιδα μίλησε γιὰ τὸν «πατέρα μας Ἰακώβ» (Ἰωάν. δ', 13). Οἱ Σαμαρεῖτες σίγουρα θὰ εἶχαν ἀκούσει τὴν προφητεία γιὰ τὸ ἄστρο πού θ' ἀνατείλει ἀπὸ τὸν Ἰακώβ «*ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακώβ*», (Ἄριθμ., κδ', 17). Ὅταν ὁ βασιλιάς τῶν Μωαβιτῶν Μπαλάκ ξεκίνησε πόλεμο ἐναντίον τῶν

Ἰσραηλιτῶν, κάλεσε τὸν προφήτη Βαλαὰμ ν' ἀνακοινώσει νίκη ἐναντίον τοῦ Ἰσραήλ, γιὰ νὰ ἐνθαρρύνει τὸ στρατό του. Ὁ Μπαλάκ ὑποσχέθηκε στὸ Βαλαὰμ νὰ τοῦ δώσει μεγάλα δῶρα γιὰ τὶς ὑπηρεσίες του κι ὁ Βαλαὰμ πῆγε στὸ στρατόπεδο τοῦ βασιλιᾶ. Ὅταν ὅμως προσπάθησε νὰ κάνει τὰ μαγικά του καὶ νὰ προφητεύσει αὐτὰ πού ἤθελε ὁ Μπαλάκ, ξαφνικὰ τὸν ἐπισκέφτηκε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κι ἄρχισε νὰ προφητεύει ὄχι αὐτὰ πού ἤθελε ὁ Μπαλάκ, ἀλλ' ἐκεῖνα πού ἤθελε ὁ Θεός. «Ὡς καλοὶ οἱ οἴκοί σου Ἰακώβ, αἱ σκηναὶ σου Ἰσραήλ». Ὅταν ὁ Μπαλάκ ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ ἐπιτίμησε τὸν Βαλαὰμ, ἐκεῖνος ὅμως δὲν πτοήθηκε καὶ συνέχισε: «Φησὶ Βαλαὰμ υἱὸς Βεώρ, φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινῶς ὀρῶν, φησὶν ἀκούων λόγια ἰσχυροῦ, ὅστις ὄρασιν Θεοῦ εἶδεν ἐν ὕπνῳ, ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ... ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακώβ, ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραήλ» (Ἀριθμ. κδ').

Καὶ νὰ πού ἐμφανίστηκε Ἐκεῖνος πού προεῖδε ὁ Βαλαὰμ ἀπὸ παλιά. Τὸ ἄστρο ἔλαμψε ἀπὸ τὴ φυλὴ τοῦ Ἰακώβ κι ἦταν λαμπρότερο ἀπὸ τὸν ἥλιο, πιὸ ὁμορφο ἀπὸ τὸ καλλίτερο ὄνειρο. Κι οἱ Σαμαρεῖτες τὸ εἶδαν καὶ χάρηκαν. Τὸ εἶδαν καὶ πίστεψαν. Ἦπιαν μέχρι κορεσμοῦ τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν κι ἔζησαν στὸν αἰῶνα. Ὁ Σωτήρας μας Χριστὸς δὲν ἔδωσε τὸ ζῶν ὕδωρ μόνο στοὺς Σαμαρεῖτες καὶ τοὺς Ἰουδαίους. Τὸ ἔδωσε κι ἐξακολουθεῖ νὰ τὸ δίνει μέχρι σήμερα σὲ κάθε ἄνθρωπο πού ἔχει ἐπίγνωση τῆς πνευματικῆς του δίψας στὴν ἔρημο αὐτῆς τῆς ζωῆς. Κάποτε ὁ Κύριος στάθηκε στὴν Ἱερουσαλὴμ «ἐὰν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω» (Ἰωάν. ζ', 37).

Πρόσεξε πῶς τὸ ἀναφέρει ὁ εὐαγγελιστής: ἔκραξε, λέει. Ὁ Καλὸς Ποιμὴν δὲν ψιθυρίζει. Φωνάζει, κράζει τὸ ποίμνιό Του, τὸ καλεῖ στὸ νερό. Ἀπὸ τὴν ἀγάπη Του γιὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος ὁ Χριστὸς στέκεται στὴ μέση τῆς ἐρήμου αὐτοῦ τοῦ κόσμου καὶ κράζει σ' ὄλους τοὺς ταξιδιωτῆς πού εἶναι ἐξαντλημένοι ἀπὸ τὴ δίψα. Εὐλογημένοι εἶναι ὅσοι ἀκοῦν τὴ φωνὴ Του καὶ τὸν πλησιάζουν μὲ πίστη. Ὁ Χριστὸς δὲν θὰ τοὺς ρωτήσει οὔτε ποιὰ γλῶσσα μιλάνε οὔτε σὲ ποιὸ ἔθνος ἀνήκουν. Οὔτε τὴν ἡλικία τους θέλει νὰ μάθει οὔτε ἂν εἶναι πλούσιοι ἢ φτωχοί. Θὰ δώσει σὲ ὄλους ὕδωρ ζῶν γιὰ νὰ τοὺς ἐνισχύσει καὶ νὰ τοὺς ἀναζωογονήσει, νὰ τοὺς

ἀνανεώσει καὶ νὰ τοὺς ἀναγεννήσει, νὰ τοὺς υἱοθετήσῃ, νὰ τοὺς βγάλῃ ἀπὸ τὸ πύρινο καμίνι αὐτοῦ τοῦ κόσμου καὶ νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ στὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας.

Πόσο ὑπέροχο εἶσαι, ὕδωρ ζωῆς! Γλυκύτατε Σωτήρα μας, δροσερή, κρυστάλλινη κι ἀνανεωτικὴ πηγὴ, πόσο πλούσιος καὶ ζωοποιὸς εἶσαι! Πνεῦμα Ἅγιο, Παράκλητε, προσάγαγε στὸν Κύριο Ἰησοῦ ὄλους ἐκείνους πού οἱ ψυχὲς τους διψοῦν γιὰ τὴν αἰώνια ζωὴ καὶ κραυγάζουν: «*Ἡ ψυχὴ μου διψᾷ γιὰ τὸν θεό, γιὰ τὸν Ζῶντα θεό!*»

Δόξα καὶ ὕμνος σὲ Σένα, Κύριε Ἰησοῦ, μαζὶ μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, τὴν ὁμοούσια καὶ ἀδιαίρετη Τριάδα, τώρα καὶ πάντα καὶ στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων. Ἀμήν!

Ἀπὸ τὸ βιβλίο: Ἀναστάσεως ἡμέρα

Ἐκδ. Πέτρου Μπότση